

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi și Duminecă,
Fôia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu:
pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl.
v. a. pe unu anu sêu 2 $\frac{1}{2}$ galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD.
corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a.
Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care
publicare.

Nr. 44.

Brasiovu 21/9 Iunie

1877.

Lumea slaviloru.

„Reform'a“ lui Schuselka Nr. 22. 31 Maiu 1877.)

Se întielege de sene, ca nu pôte fi vorba despre o lume slavica in întielesu politicu, ci numai in întielesu nationale, limbisticu, culturale totu in întielesu etnograficu, cumu e acêsta adevêru si la lumea germana. Aceste amendoune nationali se constituiescu din semintie, care dupa origine si dupa limba mai multu sêu pucinu asemene, sêu celu pucinu rudite, êr' caracteru, in desvoltarea loru istorica sunt diferite unele de altele. Unu panslavismu politicu este întocma utopia, cã si unu pangermanismu politicu. Aceste ambe grupe de popôre, n'au formatu nici-odata o unitate politica si neci nu voru forma neci-odata o asemene unitate. Ele au fostu date-duna impartite in staturi diverse, care nu au fostu au fostu dusmane unele altora. Cu tôte, ca atatu slavii, catu si germanii se tienu de semintia indogermana si totusi n'au fostu nici-odata pretenti unii cu altii, se combatu si acuma unii pe altii cu arme spirituale, ba mai multu decatu atata, se amenintia in viitoriulu celu mai deapropu cu unu resboiu cuceritoriu si nimicitoriu. Lumea slaviloru este in avantaje multu mai mari decatu cea a germaniloru, cari se cuprindu intr'aceea, ca diversele semintii slavice sunt multu mai apropu unele de altele cu limba, cu proprietatea caracteristica, cu cultura si civilizatiunea, decatu cele germane. Intre unu serbu si intre unu cechu este multu mai pucina diferentia cã intre unu svabu si intre unu svedianu. Ba mai multu decatu atata, intre semintiile slavice este simtiementulu despre origine comuna fôrte viu. Originea genetica este multu mai viua in semintiile slavice, decatu in cele germane. Germanismulu comunu este recunoscutu si manifestatu numai de limbistii si istoriografii invetiati ai germaniloru, precandu singuraticele semintii nu sciu mai nimica de elu, pe de alta parte slavismulu comunu 'lu întielege si-lu simte fiesce-care semintia si a patrunsu in tôte pasurile slavismului. Nu e o frase gôla, candu se dice, ca toti slavii afara de poloni se intimpina unii pe altii cã frati de unu sange si de o origine. Ei au intr'adeveru unu simtiementu nationalu de frate, ceea ce la germani nu este asia. Englesii si holandesii nu vreau se scia de nemti, ca sunt fratii loru. Danesii ar' si protesta, candu le-ai dice ca sunt frati buni cu germanii. Separatismulu si individualismulu este intre germani cu multu mai mare si mai marcatu, decatu intre slavismu. Scandinavismulu de es. si germanismulu nu se potu întielege de locu, cu atatu mai pucinu se potu iubi, ba, ce e mai multu si mai interesantu, ei stau facia in facia cã dusmani. Ceea ce se numeae astadi lumea germana facia cu lumea slavica se reduce puru si simplu la germanismulu propriu. Germanii au fostu dela inceputulu inceputuriloru dusmani ai slaviloru si sunt si astadi; ei totu-deuna au socotitu, ca sunt chiamati si îndreptatiti de a domni asupra slaviloru de ai impila si de ai desnacionalisa. Germanii -si iau refugiulu numai de acea la germanismulu vechiu, pentru-cã se se mangaie in spaim'a loru de slavismu si la aparintia se-si dè unu nimbu mai mare. Dêr' celelalte semintii germane nici nu sunt aplecate, nici n'au cause de a se teme de slavi si de a urî pe

slavi cã germanii; chiaru candu pasiescu undeva englesii in contra Russiei, o facu acêsta nu din motive de nationalitate ci din motive materiale utilitare. In fapta sta in faci'a lumii slavice lumea germana numai singura si ea se afla in mare desavantagiu, pentru-ca e si mai mica si mai slaba, macaru ca este aliata si frate de cruce cu poporul maghiaru, care, dèca ar' potè ar' sôrbe pe slavi intr'o lingura de apa si macaru ca maghiarii locuescu globulu maghiaru. Lumea cea mare a slaviloru numera 80,000.000. Polonii fiesce n'ar' prea vrè se se numere intre slavi, dêr' apoi ei nu potu se stè in contra apei, ei sêu cauta se innôte pe apa in josu, sêu, dèca nu, i-si voru afla môrtea in valuri. Deocamdata polonii sunt dusi de russismu, polonii, adevêrati poloni nu facu mai multu decatu 9,000.000. Intre ceialalti slavi sunt mai bine de 52,000.000 russi curati, fiesce impartiti in mai multe semintii, dèca cu trupu si cu sufletu russi. Apoi sunt 5 milliône si jumetate cechi si moravi, preste 5 milliône serbi, mai multu de 3 $\frac{1}{2}$ milliône bulgari, mai 3 milliône slavaci, preste 1 millionu sloveni, 1 millionu croati, 150,000 de sorbi in Lausatia.

Asta e lumea slavica si in contra acestei mari si puternice lumi nationale predica germanii si maghiarii o lupta pentru domnia, ba pentru existintia sêu neesistintia. Ei tractèdia lumea acêsta de multu si necontentitu intr'unu modu dusmanosu, apasandu si desnacionalisandu slavi, cari traiescu cu ei intr'unu statu si impededandu semintiile slavice independente in desvoltarea loru naturala, ba mai multu decatu atata, ei in nebuni'a si turbarea loru voiescu cu ori-ce pretiu se mai sustiena imperiulu ottomanu in Europ'a, pentru cã se mai geama popôrale slavice de acolo sub domni'a cea rusinôsa si ucigătoare a mahometaniloru. Procederea acêsta, aprinde mani'a tuturor slaviloru si destèpta in ei reminiscintia la tôte cate au suferitu ei din timpurile cele mai vechi pana in diu'a de astadi dela germani, cari ii urescu si voiescu cã se domnèasca asupra loru cu ori ai ce pretiu.

Scriitorii cei vechi ne spunu, ca cultura slaviloru vechi i-si aducea multu cu cultura germaniloru vechi, de care nu se pôte mira destulu Tacitu si nu o pôte din destulu lauda. Dèra slavii întreceau in multe privintie pe germani, ca ei fôrte de timpuriu se ocupau cu agricultur'a si cu negotiulu, treceau prin cetati si prin sate, ei avura cã si germanii unu cultu desvoltatu cu simulacra, cu sacrificia, si serbatori si o scrisore unica a loru propria si o poesie fôrte bogata populare, prin care întrecu si astadi multe popôra. Vièti'a loru politica se baseaza pe libertatea comuneloru si a semintiiloru, de acea se bucura de ce mai mare libertate. Slavii erau in genere poporu pacnicu, dèra periód'a loru resboinica incepe deodata cu emigratiunile cele mari, in cari slavii fura atacati de popôra cuceritorie si scosi din mosi'a loru, pe care o cultivasera cu fôrte mare serguintia si iscusintia. Odata era Germani'a boreala de pe langa marea baltica pana la Holstein, locuita numai de slavi si tierile actuale germane Brandeburgu, Marcele, Saxoni'a, atatu provinci'a prussiana, catu si regatulu, partile mijlocie si superiôre ale viadrului si teritoriulu pana la Elb'a, Sala si Ilmen inca si

mai afundu spre apusu erau odata locuite de slavi. Pe tôte aceste tienuturi le-au perduto slavii, ocupandu-le germanii. Germanii parte iau scosu si iau nimicitu cu focu sêu sabia, parte iau desnacionalisatu cu forti'a. Si Panoni'a, Ungari'a actuala, si Daci'a, Ardealulu de astadi si Romani'a erau odata ocupate de slavi, de unde s'au intinsu pana la marea adriatica si pana la Isontiu, s'au intinsu dupa aceea preste Austri'a, Stiri'a, Carinthi'a si Carniola pana in Tirolu. Asiderea fura odata Bulgari'a, Moesi'a, Iliri'a si Traci'a tieri slavice independente si aceste tienuturi le-au perduto slavii mai cu totul, ei fura din ele parte scosi parte nimiciti; si pe unde se mai afla inca, sunt stapaniti de germani, maghiari si de turci. Slavii nu cugeta, cã se reocupe tôte tierile aceste, dèra ei voiescu in tienuturile, cari le-au mai ramasu, se-si pastredie nationalitatea loru si se o desvoltedie liberu, ei voiescu cã se se despagubèasca in alte tienuturi pentru perderile suferite, ei voiescu mai cu sèma, cã se scape pe fratii loru de unu sange, cari gemu sub jugulu turciloru, ceea ce nu e numai unu interessu slavicu, ci unu interessu generalu de cultura; ba mai multu decatu atata, acêsta o pretinde libertatea, dreptatea si umanitatea, factori fôrte puternici pentru caus'a slaviloru meridionali. In nisuinti'a acêsta a loru slavii tientescu cu ochii asupra Russiei, prin care slavismulu au ajunsu la o putere universală. In calitatea sa de o putere mare si cumpanitoare in cumpen'a lumii, are Russi'a totu acelesi drepturi si totu acelesi datorintie, cã si celelalte poteri mari nationale, de a apara pe fratii sei de unu sange in contra tuturoru opressoriloru loru, fia aceia turci pagani, fia turci crestini. Russi'a ar' avè totu dreptulu de a face in numele si in interessulu nationalitatii slavice ceea ce au facutu Prussi'a cu puterea s'a propria cu elementulu germanu si ceea ce au facutu Piemontulu pentru interesele nationale italiene cu ajutoriulu francesiloru si alu germaniloru. Totusi Russi'a cea mare si puternica nu voiesce, cã se imitedie esemplulu nemtiloru si alu italieniloru si despre acêsta ne asigurèdia nu numai prin cavinte, ci a doveditu si pana acuma prin fapte; Russi'a voiesce simplu se-si sustiena dreptulu seu cã putere nationala slavica, si de aceea simpatisèdia cã atare din motive naturale, cu tôte popôrale slavice, dupa cumu simpatisèdia si celelalte poteri nationali, cu popôrele ce sunt rudite cu ele, si voiesce cã se scape pe slavii meridionali din manile turciloru ottomani, cari i-au supusu fora de nici-unu dreptu si iau maltratatu in modulu celu mai barbaru preste 400 de ani. Pentru atare lupta eliberatória s'ar' ridică si Germani'a si Franci'a si Angli'a, candu ar' geme sub jugulu celu barbaru alu turciloru, semintii germane, francese si englese, ba mai multu decatu atata, intr'o atare impregiurare, poterile pomenite de multu ar' fi trasu sabi'a in contra ottomaniloru, si ar' fi curatitu din Europ'a imperiulu semilunei. Dêr' fiindu-ca e vorb'a numai de slavi, de aceea germanii cu maghiarii odata cu capulu nu vreau se se redice Slavie mici si Russi'a se face, cã dreptulu nationale se-si capete dreptulu seu si acêsta o facu aceste doue elemente din ur'a cea neimpacata si din zelotipia catra slavismu, catu si de fric'a si spaim'a cea mare, care o ducu de slavismu. Maghiarii de dra-

gulu turciloru ottomani provóca tóta lumea slavica la o lupta pe viétia si pe mórte.

Prin acésta politica nedrépta, afurisita si brutala potu se produca nemtii si rass'a anglo-germana prieten'a turciloru in tovarasia cu maghiarii lunatici tocmai aceea, de ce se temu mai multu si ce voiescu ei se inadusiésca, adeca ca lumea slavica, care acuma e unita numai cu spiritulu si cu anim'a se se prefaca intr' adevéru intr'o lume resboinica politica si se se ridice cu micu cu mare la o lupta nationala decisiva. Atunci ar' fi adusu numitele popóre dusmane ale russiloru, care se lauda, ca stau in fruntea civilizatiunei, o perioada de barbaria selbatica preste Europ'a, in urm'a careia séu ar' apune lumea russo-slavica séu maghiaro-germana. Ruinele unei séu celeilalte lumi ar' sta cá petele cele mai urite si monumentele de blastemu ale dileloru nóstre. Dieu, déca maghiarii voru purcede totu pe drumulu, pe care au mersu pana acuma si voru inpila si calca in pitiére pe slavii, cari se afla din darulu lui Ddiu cu densii sub corón'a sf. Stefanu, atunci va veni colossulu nordului mai tempuriu séu mai tardiu si asupra loru, si se-si insemnedie maghiarii fórté bine, ca russulu iea actu de tóte actele, de tóte insultele si de tóte balacariturele, ce le vomédia diurnalistic'a maghiara asupra muscaliloru, eliberatorii crestiniiloru de sub jugulu ottomanu. Ei tienu minte fórté bine tóte cate li se arunca in facia cu atata cutediantia si cu atata nerusinare de diurnalele turciloru crestini si candu va veni implinirea vremei le voru intórce sumetiloru maghiari cu vervu si indesatu, pentru-ca dice scriptur'a: pe celu ce voiescu Ddiu se-lu pérda si se-lu umilésca-lu orbesce si'i iea mintea, cá se nu védia prapastea, care sta cu gur'a deschisa, cá se-lu inghitia!

Brasiovu, in 8/20 Iuniu st. n.

Interpellatiunile in camer'a Ungariei, adressate guvernului in caus'a resbelului orientalu, nu mai au capetu. Bietulu Tisza abiá a apucatu in sied. dela 16 Iuniu se respunda lui Irányi, lui Simonyi si la altii, ca guvernulu maghiaru nu numai ca n'a potutu se impedece pe russi, cá se tréca preste Prutu si dupa aceea preste Oltu, ci va trebui se privésca cu manile in sinu la russi si romani, candu voru trece si preste Dunare, ba ce e si mai multu dlu Tisza a spus'o verde, ca guvernulu maghiaru nice atata nu póte impedece, cá russii se nu-si fabrica torpilele in Fiume, adeca in sinulu statului maghiaru, — abiá a datu, dicu, dlu Tisza acestu respunsu si indata dupa aceea unu baronu cu numele Kaas 'lu interpellà de nou, ca nu baga de séma ca resbelulu russo-turcu este oper'a propagandei slave? nu vede dsa, ca interesele monarchiei austro-maghiare suntu periclitare prin conventiunea Romaniei cu Russi'a si prin proclamarea independintiei Romaniei? facut'a dsa passi, cá Serbi'a se nu intre in resbelu, éra la casu candu totusi ar' intrá, atunci se intre si honvedii in Serbi'a? apoi ingrigitu-s'a dlu Tisza, cá Bulgari'a se nu devina tíera autonoma, libera si independinte? — Interpellantii sciu, ca dlu Tisza nu póte se le dè respunsu multumitoriu, inse scopulu loru este se sparia cu gur'a pe guvernulu si Domnitoriu, cá se pornésca armat'a la perire; pen ru aceea ei 'si lauda acumu armat'a austriaca, dicundu, ca e cea mai buna armata din lume, cu tóte ca nu de multu sustineau, ca pentru acea armata n'ar' mai trebui se dè nice unu banu, ci se sacrifice totulu numai pentru honvedii,

Prin acésta tactica camer'a maghiara ajutata de diurnalistica va esoperá celu multu atat'a, ca va silí pe dlu Tisza se se retraga dela guvernulu, inse nice decatu nu va poté castigá pe Domnitoriu pentru planurile sale pernicioése, ca-ci „Nat. Ztg.“, organulu dlui Bismarck are cventu candu dice, ca imperatorele Franciscu Iosifu nu va poté se implinésca dorintiele unguiloru, deórace acele duc monarchi'a austriaca la disolutiune. Mai curendu se va intemplá, cá imperatulu Franciscu Iosifu se rumpa tóte legaturile dualistice, decatu se-si pornésca armat'a contra Russiei. — Dér' se trecemu la cele esterne, ca-ci acasa ne cunoscemu ómenii si scimu ce platescu.

* * *

De candu scirile din Romani'a au devenitu mai sporadice din cauza, cá se nu se tratadie mis-

carile ostirei russe si romane, de atunci foile maghiare scornescu cele mai impertinente mintiuni. Asiá intre altele spunu, ca Brateanu si Cogalniceanu cu totu sistemulu si politic'a loru au se cada si in loculu loru are se vina I. Ghica, Boierescu, Florescu etc. Cine e flamandu, pana i este in gandu. Credemu ca domni unguri dorescu caderea ministeriulu actualu din Bucuresci, inse fia securi, ca mai curendu va cadé Andrassy cu sistemulu dualisticu, decatu Brateanu si Cogalniceanu cu sistemulu si politic'a loru.

— Senatulu romanu inca a primitu legea pentru introducerea baniloru de harthia in suma de 30 milliône garantate cu bunuri de ale statului in valóre de 60 milliône. Pana la anu 1880 acesti bani voru fi éra si scosi din circulatiune.

Imperatoriulu Russiei, impreuna cu marii Duci a sositu in 3 Iuniu la orele 5 ³/₄ din Ploiesci la gar'a dela Cotroceni, unde a fostu primitu de Domnitoriulu si Dómn'a si de Cas'a civila si militara domnésca. Imperatulu si August'a sa familia a luat prandiulu cu Mariile Loru in gradin'a dela Cotroceni si suita imperiala a pranditu totu in gradina cu cas'a domnésca. Dupa prandiu, augustii óspeti au facutu o preamblare in gradina, ascultandu unu frumosu choru cantatu de elevele asilului Elen'a-Dómn'a, dupa care Maj. S'a si Altetiele loru imperiale au luat ceaiulu cu Mariile Loru in salonulu resiedintiei de véra, unde au petrecutu pana la orele 9 sér'a, candu imperatulu, recondu de Mariile Loru pana la gar'a dela Cotroceni, s'a reintorsu la Ploiesci.

— Milanu principele Serbiei a sositu la Bucuresci in 3/15 Iuniu sér'a. A doua di a plecatu la Ploiesci se se presente imperatorelui russu si dupa aceea s'a intorsu éra si in capitala romana, unde a avutu intelnire si cu principele Carolu.

— Adunarea nationala serba este convocata la Craguievatulu pe 1 Iuliu. Se asecura, ca indata dupa deschiderea adunarei se va proclamá independenti'a Serbiei. Cumca acést'a se va intemplá, nu incupe nice o indoiéla.

— Corpurile legiuitórie franceze s'au intrunitu in 16 Iuniu. Primulu ministru Broglie a cetitu in senatu mesagiulu lui Mac Mahon, care dice, ca presiedintele republicei in intielegere cu senatulu, are dreptu se disólve camer'a deputatiloru, si de acestu dreptu este astadi silitu se se folosésca, deórace astadi nice unu ministeriu nu póte sta la putere, déca nu va pactá cu radicalii, inse asemeni pactari presiedintele nu mai póte aprobá, pentru aceea va trebui se faca nou apelu la natiune si crede, ca acést'a i va da dreptu. Senatulu a decisu, cá cererea presiedintelui se se discuta mai antaiu de catra comisiuni si dupa aceea in plenulu senatului. — Acésta intentiune a presiedintelui s'a notificatu si camerei, care a primitu a discute o interpellatiune despre directiunea politica a guvernului. — Republicanii nu suntu contra disolverei camerei, pentru ca ei sciu, ca la alegerile noué voru esi mai numerosi din urnele electorali.

— Foile englese vorbescu despre asecurari, ce guvernulu din Londonu le-a capetatu dela Russi'a, ca adeca acésta va respectá nu numai canalulu de Suez si Egiptulu, ci va evitá si ocuparea Constantinopolei si a Dardanelorulu, cá se nu vina in conflictu cu interesele Angliei.

— Scirile nefavorabile de pre campulu resbelului au facutu se se produca in Constantinopole o mare nemultumire. Se dice, ca acolo se facu arestari in fia-care di, pentru ca esiste o conjuratiune, care vrè se trantésca pe sultanu cu totu guvernulu seu.

Resbelulu. Cortelulu generalu dela Ploiesci s'a stramutatu la Alexandri'a. Trecerea preste Dunare nu s'a efeptoitu inca, inse chiaru „Romanulu“, care dice ca dela elu se nu asteptamu sciri despre resbelu, ne spune ca pregatirile suntu gat'a si trecerea iminenta. Intr'aceste turcii au tempu se se laude cu aceea, ca russii au incercatu se tréca Dunarea pe la Brail'a si pe la Rusciucu si au fostu respinsi. Adevéru este, ca russii au facutu ore-cari demonstratiuni de trecere pe la acele locuri, inse numai, cá se amagiésca pe turci si se-tiena in incordare.

— O scire electrica dela 16 Iuniu a diariului „D. Ztg.“ din Vien'a spune, ca vr'o 20—30 mii de turci au voitu se tréca Dunarea, si ca au fostu respinsi cu mare bravura de catra romani. Acésta scire se vediuira necesitate si diurnalele maghiare a o inregistrá.

— Se dice, ca cabinetulu austriacu face cele

mai mari incordari pe cale diplomatica, cá se lase ostirea romana se tréca Dunarea, pentru atunci romanii din Austri'a ar' prinde coragi i-ar' face mare greutati intru sustinerea ordiné a liniscei publice. Precandu inse Gorciacoff ar' inclinat se de ascultare cabinetulu austriacu, atunci archiducele Nicolae se intrepune cu totu adinsulu pentru óstea romana dicundu, ca elu va mare pretiu pe cooperarea unei ostiri atatu brave, cumu e ostirea romana. Acésta cestiune a nu se fi resoltitu inca, dér' va trebui se se sólve dopa cumu voiescu guvernulu si ostirea romana. —

— Ministrulu Cogalniceanu a notificatu teriloru europene, ca in tienuturile Romaniei a pate de armata s'a proclamatu starea de asaru si ca toti individii suspecti se voru arestá in cercetare, apoi fia ei supusii ori-carui strainu. In urm'a acést'a s'au si facutu in díe trecute mai multe arestari de spioni si s'au din tíera chiaru si mai multi corespondenti diurnaleloru maghiare.

— Din Armeni'a se anuncia, ca la Camer'a avutu locu nisce lupte sangeróse, alu caroru rezultat nu este inca cunoscutu. Resultatulu este indoiéla in favóre russiloru, ca-ci o scire din Ezerum ne spune, ca — consululu persianu de acuma a provocatu pe toti supusii sei, cá se se departe deórace in curendu armat'a russe are se incongru si acestu orasiu.

— Din Muntenegru se anuncia, ca precatu armat'a muntenegrina concentrata s'a aruncatu tóta puterea asupra lui Mehemed Ali, care comandu 15 mii turci, si l'au batutu cu deseveritate. Vossoievici, pre atunci turcii s'au folositu de cestiune si au proviantatu Nicsiculu fora lupta. In diu'a urmatori'a turcii fura alungati pana Danilovgrad si Spux.

Justitia! Unde esti, unde se te cautu?

Pare-mi-se, ca dd. aperiatori ai justitiei maghiare din Dev'a, s'au camu superatu pe „Gazeta“, pentru-ca s'a incumetatu a vorbí despre justitia maghiara adevéru puru si simplu. Póte ca díe au asteptatu, cá, dupa-ce tóta diaristic'a maghiara defaima justiti'a, „Gazeta“ se faca pe advocatulu ei si se o apere. Ce se dici, minuni se intempla vedemu cate un'a mai pe tóta díu'a.

Eu nu voiu se trecu de aperiatoriu alu „Gazetei“, ea s'a defendatu si se va defendá de catre ori va fi trebuintia, si inca b a r b a t e s c e. Singuru din petrecere voiu reproduce unu documentu dupa unu textu maghiaru si inca officiosu, care se se póte botesá de calumnia, ca-ci cuprinde singuru si singuru date officiose. Si cá se nu o patiescu cu d. procuroru reg. cá si altii, se me idè la „preventiva“, din capulu loculu 'lu indreptu la foia maghiara „Közgazgatási lapok“ (foii administrative) din 28 Febr. a. c. Nr. 9, unde sub subscrierea „Török Bertalan megyei főjegző“, vá celi urmatoriile:

„E cunoscutu, ca pana la pasirea in vigore a art. de lege 53 si 55 din 1871 causele de limitatiune (dreptulu carciumaritului, pasiunatului, lemnaritului etc.) cu privire la tienerea statului quo ante 1848, se decideau prin officiolatele municipale, ad. pe cale administrativa, ér' intrebarile de dreptu, prin tribunalele de comitatu. Asia s'a intemplatu, ca fostii iobagi din Cergaulu micu, com. Albei-inferiore, inca la a. 1862 au promovatu o cerere la tribunalulu din Aiudu, cá facia cu fostii domni pamentesci se li se recunósca folosint'a dreptului de lemnaritu. Tribunalulu, fiindu vorba de tienerea statului quo ante 1848, in a. 1864 transpune cererea la officiolatulu de comitatu. Officiolatulu dupa pertractari indelungate (more patrio) traganate prin multime de recurre, tandem in 5 Ianuariu 1869 sub Nr. 4964 ex 1867 decide: „Fostii domni pamentesci suntu indatorati a da fostiloru iobagi dupa fia-care di de lucru (slujba) de septemana cate unu caru de lemne si cate 100 pari de vinee.“ Acést'a cestiune inaintata prin recursu, o intaresce reg. ministru de interne in 5 Iuliu 1869 sub Nr. 12821, si conformu acesteia fostii iobagi din Cergaulu micu, incependu din 1869 (dupa 7 ani dela cererea promovata) pana in 1872 (ad. in restempu de 4 ani), au si capetatu competintia de lemne. Dér' in a. 1873 v.-comitele indrumédia pe pretorele din Blasiu, cá conformu art. de lege 53 din a. 1871 §. 87 si art. de lege 55 din acelasi anu §. 28 se indrepte pe Cergaiani in privint'a estra-

darei competentiei de lemne la respectivă judecătoria. Cergaianii recurgu la v.-comite, acestă sub Nr. 6771 ex 1874 le reindrépta cererea. Cergaianii facu recursu impreunatu cu plansóre de nulitate la ministru de interne, care in 17 Febr. 1875 sub Nr. 2997 intaresce decisiunea vice-comitelui (ad. Cergaianii se-si caute acumu noroculu, dá noroculu nu dreptulu, pe alta cale, dela Pontiu la Pilatu apoi la Caiafa, si dupa-ce ia perendatu pe toti, se incépa de nou, cá din nou se-si auda: Vinovati suntu. — Advocatulu loru Morscher recurge la judecatori'a din Blasiu; acést'a aflandu-se incompetentă le reiépta cererea, se face recursu la curi'a reg. cá curte de cassatiune, carea in 20 Aprile 1876 sub Nr. 6132 asiderea reiépta cererea din motivele următorie: „plansórea de nulitate se reiépta, pentru-ca sub prestatiuni dominale, cari suntu de a se execua pe cale sumaria in intielesulu §-lui 87 liniamentulu 2 a art. de lege 53 din 1871, se intielegu acele prestatiuni, cu cari datorédia fostii iobagi fostiloru domni pamentesci, dér' nu se intielegu acele competintie de pasiunatu séu lemnaritu, cari le-au folositu fostii iobagi pana la 1848 din padurile domnesci etc. (ad. judecatoriile in intielesulu zrt. de lege citatu, sunt competente a execua pe fostii iobagi facia cu pretensiunile domnesci, dér' nu si viceversa). Advocatulu Cergaianiloru cu provocare la decisiunea curiei de nou recurge la v.-comite; acesta, fiindu-ca decisiunea ministrului de interne de sub Nr. 2997 ex 1875 devenise in potere de dreptu, pe lunga descrierea lucrului pe largu, cere inviatiune dela ministru, se-si spuna ad., ca ce e acumu de facutu. Ministrulu de interne sub datulu 17 Dec. 1876 Nr. 53,052 rescrie: „Se rescrie univertitatii de comitatu, ca, dupa-ce tóte cauzele, ce obvinu din referintiele ce au sustatu intre fostii domni pamentesci si fostii loru iobagi, in urm'a art. de lege 53, 54 si 55 din a. 1871, se tienu de competentia tribunaleloru, cererei presente, respective concederei executiunei pe cale administrativa, nu i se da locu; de altumentrea se observédia, ca, de si se dice in decisiunea curiei de sub Nr. 6132, ca astufeliu de cauze nu se potu execua pe cale sumaria, de aci totusi nu urmédia, ca a dispune in astufeliu de cauze, tribunalele preste totu ar' fi incompetentă“ (ad. deregatoriile politice nu suntu chiamate a execua pe domni in favorulu iobagiloru, pe iobagi inse in favorulu d-loru da.)

Dupa enumerarea acestoru date protonotariulu T. B. apoi inchiae cu următoriele: „E cu nepotentia, cá se nu defaimamu (korholnunk) scaderile si obscuritatea art. de lege 53 din 1871 (si óre cate legi din cele faurite, incependu din a. 1868 pana astadi, sunt mai chiare si mai necomplicate?) Acestu casu **inca** atestédia slabitiunea codificatiunei nóstre din tempulu mai recentu, si ne admonédia, cá pre venitoriu se fimu cu mai mare precautiune, se studeamu mai cu temeiu relatiunile.“ —

Asia dloru, aceste sunt date officióse. Óre mai potemu laudá justiti'a maghiara? Vetii mai avé nasu a atacá „Gazeta“ pentru justiti'a maghiara? Iustitia! unde esti? unde se te cautu?

Ce se faca acumu Cergaianii? dupa unu restempu de 28 ani se incépa ér' processu de nou? Fia-care-si póte inchipuí, cate spese voru fi avutu incependu din 1862 pana in 1877. Dér' daun'a? Se dicemu, ca in Cergaulu micu se afla 100 fosti iobagi — si atatia sunt; — se dicemu mai incolo, ca fia-care a facutu pana la 1848 singuru 2 dile de slujba pe septemana — cu tóte ca cei mai multi au facutu cate 4 — prin urmare la 100 insi compete celu pucinu pe anu 200 carra de lemne si 20,000 pari de vinee; se luamu pretiulu unui caru de lemne singuru cu cate 2 fl. v. a. 200 cara facu 400 fl., ér' sut'a de pari se o luamu cu 50 cr., 20,000 pari facu 100 fl., asia au dauna Cergaianii pe anu celu pucinu 500 fl., ér' pe 24 ani — ca-ci in 4 ani au capetatu lemne — 12,000 fl. v. a. Cine-i va desdauná? Vedeti ca dupa lege (?) tribunalele nu sunt competente, deregatori'a politica n'are dreptu de a le execua competentia un'a - data recunoscuta prin decisiune formala, devenita in potere de dreptu.

Eu totusi me incumetu a consiliá pe d. adv. Morscher, cá, dupa-ce nici curi'a nici ministrulu de interne, cu provocare la un'a si aceeași lege, nu-i potu aratá calea cea adevérata, nu-si crutie ostentéli'a, mérga pana la Dev'a — si domni de acolo de buna séma ei voru spune, 'lu voru invetiá ce are de a face.

Si acumu se ve spunu o noutate. In Aiudu

incependu din Martiu ésa un'a fóia economica etc. sub numire „N.-Enyedi lapok“, ce platesce, inca nu sciu, dér' intre varietati stá si unu atestatu de „buna educatiune“, titul'a atestatului e: „egy szép mákvirág“ (o flóre frumoša de macu, ad. hotiu micu), apoi spune, ca unu studente din Aiudu de a II. classa intr'unu restempu mai indelungatu a totu panditu dupa portatoriulu de epistole, cate epistole veniea la unii si alti studenti cu bani, tote le luá, subscrie recepis'a, firesece cu nume falsu, bani-i mancá, epistolele le nimicea, in urma fú descoperitu cu pitularea unui orologiu. Directiunea scolaria 'lu eliminadie, incunoscintiedie parintii si politi'a, acumu studentele e incarceratu. Acest'a e faptulu. Dér' gazetariulu náibe-i se mira, de unde a invetiatu acelu pruncu atata rafinaria? si dice: „nu m'asi mirá, decum va ar' fi amblatu in scólele din Pesta“ (ad. ce se invétia in Pesta?) Apoi inchiaie: „acestu pruncu póte devení inca omu mare“ (póte dóra finantiariu in cutare tíera fora de bani si fora de creditu?)

Orast'ia, la 12. Iuniu 1877. st. n.

... Eri la 8 óre s'a indeplinitu unu nou actu politicu, ce va casioná multu sange reu dlu C. Tisza, dér' cine e de vina, déca Esc. nu póte face cu romanii cea ce ar' voi? ... Se vedemu pe scurtu decursulu alegerii de eri.

Inainte de tóte inse amu se observu, ca intieleginti'a romana din acestu scaunu, nu a intrelesatu neci unu momentu, pentru a urmarí cu atentiune vointi'a celoru ce totu de un'a au facutu mistificari, si deci, lucrandu in contielegere, si au datu tóta trud'a, de a nu lasá caus'a blamata prin nescái taia-fuga.

Si acést'a a fostu in dreptu se o faca, ca-ci atentatele se pregateau in ascensu si cu multa diplomatia. — In urmarea acést'a, cei indreptati, s'au consultatu, au decisu si au facutu precumu au crediatu, ca va fi mai bine.

Se se scia, ca lupt'a si asta-data a fostu mare si grea, ca-ci tóte actiunile celoru de susu erau misterióse, din ce cauza nime nu se scia orientá cu siguritate.

Indata din procedur'a vice comitelui Szeredai Ignátz, relativa la locul si tempulu de alegere, s'au potutu vedé apucaturile tendentióse. — Anume reprezentantii din acestu cercu, au isbutitu a aduce unu conclusu in comisiunea permanenta, intielesulu caruá esiá intru acolo, ca dlu ministru Tisza a lucratu fórté ilegalu concrediendu ordonarea alegerii comisiunei permanente si nu comisiunei alegatórie din cerculu electoralu alu scaunulu Orastie.

Vice comitele a comunicatu conclusulu comisiunei cent. cu dlu ministru pe cale telegrafica, de unde respunsulu desaprobatoriu inca a venitu totu pe acea cale si totu pe acea cale s'a lucratu mai departe, si asia tempulu a fostu scurtu.

In diu'a alegerii, (11 Iunie) comun'a Romosu éra devení impopolata si viala.

Din fia-care comuna a cerculu au fostu alegatori.

Sosindu presiedintele alegerii si incependu-si tréb'a sa, 15 alegatori romani, din precautiune, au insinuatú cá candidatú, pre dlu dr. Avramu Tincu, avocatulu in Orast'ia.

La acést'a veste, cei ce póte au avutu alte planuri séu angagiamente, au devenitu muti si rusinati, se facura neveduti ducendu trist'a veste si celoru din tufe.

Din acelu momentu nu se mai vediú neci unu speculantu.

Trecundu terminulu legalu, in care poteau se se faca si alte candidari, presiedintele grabí, a inchia actulu alegerii, dechiarandu pre dlu Dr. A. Tincu de deputatu alu cerculu alu douile din scaunulu Orastie.

Acestu cercu electoralu are la 226 alegatori, dintre cari abia 1/5 suntu straini.

La alegerea presenta au fostu peste 120 de alegatori romani, lipsindu numai aceia, caror'a nu le mirósa a placinte aponiane.

Finindu-se astfeliu alegerea — déca se póte numí atare — cei de unu gandu se intrunira, dupa datina — la unu scaunu de odihna si unu paharu de vinu.

Érá lucru serbatorescu petrecerea sincera a poporulu impreuna cu intelegenti'a sa. — Firesce nu au lipsitu neci toastele insufletitórie pentru nou alesulu, alegatori si fratietate.

S'a golitu pocale si intru sanetatea si lung'a

viétia a veteranulu nostru publicistu si luminatoriu in dile grele, dlu G. Baritiu si inca in dóua chipuri, in prosa si in versuri poporale. Asemenea ni-a placutu toastulu unui tieranu pentru intelegintia.

Romosienii s'au destinsu prin pretinésca primire a confratiloru din giuru, ingrigindu-se de vreme, cá cei din vecinatatea loru se fia prove-diuti cu tóte. — Ordinea a fostu esemplaria.

Dupa amédi o deputatiune din partea alegatoriloru a presentatu mandatulu in Orastia dlu Dr. A. Tincu, care l'a si primitu, promitiendu de nou, a nu perde din vedere detori'a sa cá reprezentante, pastrandu cu scumpetate increderea pusa in dsa si a remané firmu la principiile, pe care i s'a offeritu si datu mandatulu.

Speramu deci, ca dlu Dr. A. Tincu, va sci ce este opiniunea natiunei si ce este chiamarea si detorintia dsale in aste dile de gré proba.

Lasu altor'a a se ocupá de acestu actu mai cu de amenuntulu si inchieiu dicendu „se fia intr'unu momentu bunu!“

Alb'a-Iulia 15 Iuniu 1877.

In urmarea ordinatiunei ministeriului maghiaru nefiindu permisa constituirea de comitete pentru ajutorarea fratiloru ostasi romani din Romani'a libera, si asia propusulu damelor romane din locu de a constitui unu atare comitetu inca remanendu nerealisaveru, sub-scrisele, fia-care in parte, bassate de o parte totu pe mentionat'a ordinatiune ministeriala, care nu interdica collectari prin persóne singuratice, de alta-parte inse petrunse de simtiulu fratiescu si umanitariu in caus'a ostasiului romanu ranitu, ne-amu decisu a deschide separatú cate o lista de subscriere pentru contribuiuri atatu in bani catu si scame si baudagie, circulandu aceste liste aci in locu si pe catu se va poté si in giuru, si administrandu offertele incurse la locul competentu, precumu la tempulu seu dandu si socéta publica in foile nóstre nationale.

Aducundu acést'a la cunoscintia publica o facemu in speranti'a aceea, ca in alinarea ranei vulneratului ostasiu romanu luptatoriu pentru caus'a drépta nationala in acést'a santa datorintia deosebitu a femeii romane vomu avé consocie catu mai multe si in tóte partile locuite de romani.

Eufrosin'a Cirlea
Eufemi'a Piposiu

Romani'a.

Bucuresci, 5/17 Iuniu.

Se nu puneti nici-unu pretiu pe scorniturile diareloru straine despre operatiunile de locul si tempulu trecerei armatelor preste Dunare, ca-ci suntu numai vorbe in ventu. Totulu e, cumu trebuie se fia: celu mai strictu secretu si ori-care ar' cutedia se-lu descopere, ar' pati-o cá spionulu Fried. Kraut, prinsu, convinsu si impuscatu la Ploiesci, nici corespondentii straini, petrecatori la turci in Bulgari'a, nu sciu nimicu positivu; diferenti'a e numai, ca turcii îi indópa cu minciuni, spre a se duce atentiunea lunei prin trensii, candu din contra russii nu le spunu nimicu, nici alba nici négra, si-i tienu dela ei in órecare distantia respectuósa, bá mi-se pare ca pe nnii ii voru si departá cu totulu, ca au piele de bivolu pe faci'a loru. Romanii, sciti dv., le spunu multe verdi si uscate, si cu tóte acele nu le-au spusu nimicu pe lume din ceea ce voiescu ei se scia.

Ei implura lumea cu faim'a, ca militi'a nóstra territoriala se va tramite acasa, éra armat'a nóstra de linia, cata are se fia tienuta pe pitioru de bataia, se va reduce numai la 45 de mii. Nu sciu nimicu; déra acestu lucru se póte intempla prea usioru. Ceea ce potemu scí in totu fórté de siguru este, ca unu corpu de 45 mii ostasi alesi, flórea junimei nóstre, bine inbracata si mai bine nutrita, ar' fi un'a potere si unu ajutoriu fórté respectabile dela mic'a Romania. Ce vreti? In bellulu orientale dela Crime'a statulu celu giganticu Angli'a, nici odata nu avuse mai multi cá 65 mii de soldati, déra alesi unulu cá unulu, platiti si nutriti fórté bine, cá nicairi in alte staturi. Miculu Piemontu participase la aceeași campania numai cu 15 mii de ostasi italiani ai sei bine alesi; éra poterile confederate 'iau fostu fórté recunoscutórie pentru acelu ajutoriu; totu-odata óstea italiana castiga multu in prestigiulu seu, ca se batú alaturea cu armatele unoru poteri de intaiulu rangu in contr'a alteia din cele mai mari, si asia i-se cunoscú dreptulu de a participá — in mani'a Austriei,

la congresul dela Parisu prin genialele sen reprezentante comitele Cavour, care apoi sciu se prepara si se castige spiritele in favórea Italiei.

Diarele austro-unguresci incepu a salta de bucuria, inainte de a li-se face musica, dicundu, ca Russia nu suferé, cá óstea romana se tréca Dunarea, mai alesu din cauza, cá acea trecere se nu-i sara in nasu dlui Andrassy, Tisza et consortes. Nici acésta eventualitate nu e data la toba; nu scimu, n'amu auditu. Unu lucru inse póte se-lu védia si orbulu, 45 mii de ostasi romani cu pusile intinse, cu tunurile cascandu gurile de focu dela gur'a Oltului (Turnu-Magurele) pana susu la Severinu va tiené pe 40 — 50 mii de turci cá primiti pe malulu dreptu alu Dunarei dela Nicopole pana dincolo de Vidinu, cá se nu póta participá nici unu batalionu la operatiunile cele mari ale grosului armatei turcesci contr'a Russiei: Acésta specie de ajutoriu indirectu, ce ar' dá Romani'a armatei russesci, va avé in ochii celoru ce cunoscú alte campanii din trecutu, valóre atatu mai mare, cu catu este sciutu, ca alta-data, candu Romani'a nu avea armata, pana candu óstea russésca ajungea catra Bucuresti, turcii trecundu Dunarea pe la Calafatu se fortificá in acea positiune minunata, de unde apoi ocupandu Craiov'a si tóta Olteni'a, o devastá cu focu si feru, ajungea pana la Oltu si amerintia pe russi in cóste, in aríp'a drépta. Cá se mai póta opera turcii in Olteni'a, fia si numai cá in 1854, candu ocupasera Calafatulu, ar' trebú se sfarme mai antaiu nu numai corpulu romanescu de 45 mii, ci tóta armat'a romanésca, pentru-ca in acelu casu restulu reserveloru si militi'a territoriale ar' fi chiamate éra si sub stendardele loru; éra pana atunci s'ar' crutia multe milióne pentru thesaurulu tiei, ca-ci dv. sciti, ca trupele nóstre ne costa pe fia-care di celu pucinu 200 mii de franci.

Se punemu inse, ca turcii strimtorati de russi ar' renuntia definitivu la planulu de a trece Dunarea si a se bate cu romanii, chiaru si in acestu casu corpulu romanescu va fi de mare folosu pentru russi, cari n'au uitatu nici decumu portarea Austriei din a. 1854 si atata ve pociu asigura, ca ei iau ad notam tóta portarea ungurilor dv. In acestu casu otea nóstra ar' avé a face cu „honvedii“. Ei, bine, officierii nostri róga de multu pe Ddieu, cá se le dea ocaziune de a face cunoscintia facia la facia, peptu la peptu, cu domnisorii vostri, cari se lauda, ca voru veni cá se ne invetie a fugi mancandu pamentu de inaintea caciulelor rosii. Dómne, adu'i in muntii nostri, cá se'i vedemu si noi, se le facemu aici quartire pentru eternitate si se le cante preutii nostri vecinic'a pomenire.

— Mórtea fostului professoru si directoru, membru alu societatii academice Ioan u Maximu, unulu din cei mai demni barbati, a produsu impressiunea dorerósa in tóte classile locuitoriloru. Fiiu de preutu, din una comuna moldovéna de lenga Siretu, studeatu in liceulu S. Sava si la Parisu, professoru de inainte de 1848, unulu din cei mai buni filologi, romanu inflacaratu, caracteru integru, a lasatu in doliu nu numai famili'a sa, care este una din cele de modellu, ci si unu fórté mare numeru de individi, cari au se'i multiamesca repausatulu progressulu in sciintie si multi din ei desvoltarea sentimentelor nationali si patriotice. Maximu erá de constitutiune fisica sanetósa, care promittea viétia catu de lunga, avea traiu regulatu, déra laborea sa extraordinaria, intensiva pana la excessu in compunerea dictionariulu academicu, ei ruina sanetatea fisica in acesti 6 ani din urma intru atata, catu mai pe urma suferi si alterare in creri. Zelulu excesivu pentru natiune a ucisu si pe acestu membru alu societatii academice, cá pe Eliadu, cá pe Munteanu si pe Alecu Hormuzache, Al. Papiu. —

Domnule Redactore!

Citii in „Romanulu“ dela 26 Maiu, unu articulu din diarulu maghiaru „Kelet“, care cauta a esplicá faptulu eroicu alu dissolvárii comitatulu de femei romane din Sabiu, aratandu motivele, pe cari se baséza acea dissolvare. Nu sciu déca exista o anima romana, care n'a trasaritu de indignatiune, cetindu acele linii pline de meprisú si lipsite de ori ce curtoasie pentru natiunea romana.

Este unu ce de neintiesu, cá o autoritate,

apartenendu Europei civilizate, se vina in secululu alu XIX-lea a se opune unei congregatiuni filantropice, dirigiata de femei, si se o gasésca periculósa. Acésta ne da o trista idea de puterea maghiara, si reamintesce panic'a ce simtu copii, cari trecundu sér'a prin o padure, se inspaimenta de umbr'a fia-carui tufisú, si cadu morti de frica déca hain'a le remane acatiata de vreo ramura, crediendu, ca-i retiene cineva. Totu asia se inspaimantara si maghiarii de nesce dómne romane, cari voira a constitui unu comitetu pentru a tramite scama si bandagie fratiloru loru din Romani'a.

Crediura ei óre, ca prin acea dissolvare voru opri simpathiile romaniloru de dincolo de Carpati de a sbura spre fratii loru de dincóce; lacrimile loru de bucuria de a curge pentru victoriele drapelulu romanu?

Nu, acésta nu se póte, fiindu-ca nu exista neci o autoritate omenésca, care se póta reglementa batai'a animei, fiindu-ca neci o autoritate fia chiaru si cea maghiara, nu póte opri pe Romani de a vorbi romanescu, de a iubi romanescu, de a lucrá romanescu!

Diariulu „Kelet“, numesce pe ómenii nostri de statu rebeli si sperjuri. Lumea cunósce in destulu ultimile evenimente, pentru cá aceste cuvinte se nu mai aiba nevoie de qualificatiune. . . . Mai adauge ceva despre knutul muscalescu. Numai cei ce cunoscú conditiunile de esistencia ale Romaniloru din Transilvani'a si Ungari'a, potu gasi, ca nu tocmai maghiarii ar' trebú se se indignedie de knutul muscalescu.

Multu amabilulu diaru „Kelet“, ne tratédia de rebeli si feloni. Aceste espressiuni póta cu densele unu parfumu din mediulu evu, care poté fi gustatu in tempulu, pe candu erau seniori si servi. dér' care si-a perditu valórea, decandu existu natiuni inteligente si libere, a caroru datoria sacra este se inaintedie in civilizatiune, se mérga cu pasi repedi spre lumina si libertate, sguduindu ori ce jugu, si resturnandu ori ce stavila, ce s'aru opune progressulu seu.

Suntemu o natiune libera, domnii si stramosii nostri au luptatu seculi intregi pentru acésta libertate, multu sange romanescu s'a versatu, pentru a opri pe turci de a-si intinde conquistele dincóce de Dunare (si Europ'a ar' trebú se ne tiena contu de acésta) neci odata Romani'a n'a fostu provincia turcesca, plateamu unu tributú Turciei, cá se ne dè ajutoriu in tempu de resbelu, dér' credu, ca partea cea nobila nu apartiene aceluia, ce-si da armat'a pentru bani. In fine momentulu a sositu, candu potemu se scapamu si de acésta formalitate devenita inutile. Profitamu de acésta fericita ocaziune pentru a deveni o natiune complectu libera, pe candu fratii nostri sub arme suntú gatá, versandu-si sangele, a sustiené proclamatiunea nóstra de independentia, si a trebuitu se se gasésca o anima maghiara, pentru a trata tóte acésté de rebeliune si felonie.

Diarulu „Kelet“ termina, numindu actualulu resbelu resbelu de banditi. Ací este singurul punctu, unde me unescu si eu cu acelu organu, ca-ci de mai multe septemani, horde de banditi turci, predau neincetatu tiermii romani.

Socii, fratii, parintii, si copii nostri, 'si espunu viétia pe fiacare di, cautandu a apará patri'a nóstra de invasiunea hordeloru de banditi, cari trecundu Dunarea, la punctele neocupate de armata, fura vite, femei si copii (ce nu se potu aperá) si apoi fugu éra si inderetu cu aceea ce au furatu. Déca veri-unu resbelu a meritatu titlu de resbelu cu b a n d i, apoi este acesta.

Nu este multu, decandu femei si copii crestini, isgoniti din camiele loru din Turci'a, se refugiaru urmariti de basi-bozuci, in ostróvele Dunarii, de unde fura scapati de soldati russi, cari alergara cu luntre spre ajutoriulu sermaneloru victime.

Predari si crudimi din partea hordeloru semilunei se petrecu dilnicu, si acele natiuni, ce au a suferi astu jugu odiosu, care de seculi 'si vérsa sangele pentru a-si scapá limb'a si nationalitatea, de cucerirea unei natiuni asiaticé, acele natiuni crestine si sugrumate nu gasescu ele óre neci o córda simpatica in animele maghiare? Cu tóte astea maghiarii 'si iubescu tiér'a loru, si voiescu libertatea si marirea pentru densii! Candu unu omu 'si iubescu tiér'a, apoi se permita si altuia de a iubi pe a sea, candu dice cu amóre si man-

dria: „sumu unguuru“ se permita si celui-l'altu e dice: „sumu Romanu si iubescu totu ce esta romanu!“

Terminu aceste linii multumindu din tóta anim'a dameloru romane din Transilvani'a, pentru simpathiele ce ne aretara si primésca asecurarea, ca suntemu convinsi, ca chiaru déca ajutoriele materiale, ce voira a tramite bravei nóstre armate, nu ar' sosi la destinatiunea loru, acésta nu provine din indeferentia pentru noi: nu este culp'a loru, déca nu traiescu intr'o tiéra liberala!

Craiov'a, Maiu in 29, 1877.

Constantia Argetoyanu.

Noutati diverse.

— Concertulu arangiatu de „Reuniunea de cantari si de gimnastica“ a romaniloru din Brasiovu in favórea soldatiloru raniti din Romani'a s'a tienutu Sambeta sér'a in 4/16 Iuniu c. ci, successu imbucuratoriu. Program'a constatatória din 9 piese pentru coru amestecatu de dame si barbatu unu duetu pentru sopranu si altulu „Belizaru“ pentru tenoru si bassu, apoi din declamatiunea poesiei lui Alessandri „Balcanulu si Carpatulu“, s'a esecutatu cu multa desteritate si precisiune. Cu deosebire corurile „Vivandier'a“, apoi punctulu 4 din pies'a „Cruciati“, „Balcescu morindu“ si „Hor'a Severinuii“ au storsu din sinulu publiculu aplausele cele mai enthusiasmate. Inse si mai multu decatu catra aceste coruri s'a manifestatu complacerea si enthusiasmulu publiculu catra dueturile esecutate de domn'a Carolin'a Lengeru si domnisor'a Elen'a Padure, de Dr. N. Popu si Dr. N. Dima. Aici aplausele nu mai voiau se incete chiaru nice dupa repetirea pieselor. Potemu deci dice, ca concertulu a reusitu nu numai spre depin'a multumire a numerosulu si alesulu publicu, ci si cu privire la scopu a avutu celu mai bunu resultatu, ce se poté sperá dela o intreprindere, care din capulu loculu n'avea se contedie decatu pe concursulu publiculu romanu; ca-ci si de asta-data s'a doveditu, ca concetatiunii nostri sasi si unguri mai bucurosu ar' concurge cu tóta averea loru pentru scopuri indreptate spre sterpirea romaniloru, decatu cá se dè cate 1 fl. pentru vindecarea raneloru si salvarea vietiei loru. Exceptiunile dela acésta regula au fostu si de asta-data asiá de pucine, incatu degetele dela o mana sunt prea multe spre a le enumerá. Apoi de pretinsii greci din Brasiovu nice n'amu mai face mentiune, déca n'amu vol se accentuamu impregiurarea, ca nice urma n'ar' mai existe de ei, déca vitregimea temporiloru nu da pe manile loru grasele fundatiuni romanesci, pre cari pana astadi le explotédia in profitulu loru. Se va gasi inca odata acu si de acestu cocjocu.

— „Auror'a“ societate de imprumutu si pastrare in Nasseudu. — Aduarea generale se va tiené in 15 Iuliu a. c. st. n. in Nasseudu. Obiectele: Reportulu directorelui, cassiariulu si comissiunei censuratórie de ratiuni; modificarea statutulu in sensulu nóuei legi usurarie; primirea si demissiunarea de membrii, apoi pertractarea propuneriloru aducunde de consiliu. — Nasseudu, 14 Iuniu 1877. Consiliulu administratoriu.

Escriere de concursu.

La licitatiunea, ce se va tiené in Blasiu la 1 Iuliu a. c. in privinti'a toturoru reparaturiloru, ce se receru la edificulu seminariale gr-catholicu din Blasiu.

Licitatiunea va fi minuenda, ér' sum'a de eschiamare 2015 fl. v. a.

Concurentii la acést'a intreprindere voru avé a depune vadiulu de 10% dupa sum'a de eschiamare.

Articlii de reparatura si conditiunile de licitatiune le voru poté vedé si pan' atunci la rectoratulu institutulu seminariale.

Blasiu, 10 Iuniu 1877.

1—3

Rectoratulu seminariale.

Cursurile

la bursa in 19 Iuniu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5	1.94	cr v. a.
Napoleoni	—	—	10	06 1/2	„
Augsburg	—	—	111	25	„
Londonu	—	—	125	85	„
Imprumutulu nationalu	—	—	66	40	„